

РЕШЕНИЕ

№ 254

гр. Сливен, 05.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СЛИВЕН, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надежда Н. Янакиева
Членове: Мартин Цв. Сандулов
Симеон Ил. Светославов

като разгледа докладваното от Мартин Цв. Сандулов Въззивно гражданско дело № 20222200500424 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 435 ал.1 от ГПК.

Подадена е частна жалба от Р. П. П. и Г. А. П., чрез представител по пълномощие, против постановление от 14.06.2022 г. по и.д. № 898/2020 г. на ДСИ при Районен съд – Сливен, с което е отказано прекратяване на изпълнителното производство по отношение на длъжника Р. А. М. поради неизплатени публични държавни задължения в размер на 135.81 лв., както и държавна такса в размер на 6.00 лв.

В частната жалба се твърди, че жалбоподателите са вискатели по изпълнителното дело и поради това са депозирали молба за прекратяването му и вдигане на принудителните мерки. Незаконосъобразно обаче съдебният изпълнител е отказал прекратяване на делото по отношение на единия длъжник – Р. А. М.. Считат, че режимът на правата на първоначално и на присъединения вискател не е еднакъв от гледна точка правото да се иска спиране на изпълнението, правото да се иска приключване или да се прекратява изпълнението, както и други права. Твърди се е, че се касае за права на първоначалния вискател свързани с действията по разпореждането с изпълнението, които не попадат в правата и правомощията на присъединения вискател. Първоначалният вискател е господар на изпълнителния процес и единствено от него зависи как ще се развива изпълнението, а присъединеният вискател може да се ползва от предприетите и извършени изпълнителни действия, като участва в разпределението на събраната по това изпълнително дело сума за удовлетворяване и на своето вземане, което евентуално има към същия длъжник. Приоритетно за изпълнението е вземането на първоначалния вискател и в момента, в който неговото

вземане бъде погасено, поради плащане, или когато прецени може да поиска изпълнението да бъде прекратено. Поради това се иска да бъде отменено постановлението в обжалваната част.

Не са постъпили становища от другите страни по изпълнителното дело.

В писмени мотиви ДСИ изразява становище, че жалбата е неоснователна. Длъжникът по изпълнителното дело има неизплатени установени по надлежния ред публични държавни вземания, а държавата е присъединен вискател по делото. Поради това тя има равни и самостоятелни права, които не са свързани с правата на другите вискатели. Освен това длъжникът има и неизплатени задължения в размер на 6.00 лв. и докато тези суми не бъдат изплатени от длъжника, изпълнителното дело не може да бъде прекратено, тъй като прекратяването ще е в нарушение на правата на държавата като вискател.

Няма спор по фактите.

Настоящият състав намира за необходимо да изложи разбиранията се за следното:

По отношение на правното положение на държавата като присъединен вискател в практиката са застъпени две становища. Според първото изпълнителното производство може да остане висящо по отношение на държавата-в качеството ѝ на присъединен вискател. Основен аргумент в подкрепа на тази позиция е възможността присъединеният по право вискател да се ползва от извършените до присъединяването изпълнителни действия - чл. 457, ал. 2 от ГПК, като при прекратяване на делото по отношение на „главния“ вискател, присъединените по право биха могли да продължат изпълнението. Приема се също така, че в хипотезата на множество вискатели първоначалният вискател не може по свое искане нито да спре изпълнението, нито да го прекрати, нито дори да го отложи, без съгласието на присъединен вискател, като противното би обезсмислило института на присъединяването на вискатели в изпълнителното производство. Държавата също следва да отправя искане за прекратяване на производството, за да бъде прекратено и спрямо нея. Прекратяване на изпълнителното производство и по отношение на присъединената по право държава при наличие на неудовлетворени нейни публични вземания, би довело и до заобикаляне императивните разпоредби на чл. 191 от ДОПК и чл. 458 от ГПК.

Според второто становище при прекратяване на изпълнителното производство по отношение на главния вискател, то се прекратява и по отношение на държавата-в качеството ѝ на присъединен по право такъв. Подобна позиция се аргументира с факта, че за държавата съществува самостоятелен и изключително облекчен от процесуална гледна точка и естество ред за събиране на публични вземания – този по ДОПК. Поддръжниците на второто становище приемат, че присъединяването на държавата в изпълнителния процес по ГПК не я прави самостоятелен вискател. При продължаване на принудителното изпълнение от присъединената по право държава, би липсвал изпълнителен титул, който да обоснове провеждане на самостоятелно изпълнение в нейна полза по реда на ГПК. Оттук се приема, че когато изпълнението се прекратява, за държавата остава процесуалният ред за

реализиране на публичните си вземания по реда на ДОПК, поради което за нея не е необходимо да дава съгласие за прекратяване на изпълнението по реда на ГПК. Приема се, че в изпълнителния процес по ГПК държавата е латентен вискател, доколкото се присъединява във вече образуван изпълнителен процес и се ползва единствено от активността на първоначалния вискател. Други съдебни решения определят държавата като „пасивен“ вискател. В някои решения се прокарва и специфична теза за правното положение на първоначалния и присъединените вискатели. Първоначалният се определя като „господар на изпълнителния процес“, чиито процесуални права са различни от гледна точка на възможността да иска извършването на изпълнителни действия, спиране, приключване или прекратяване на изпълнението (определени общо като действия по разпореждане с изпълнението). Поддръжниците на тази теза приемат, че когато първоначалният вискател пожелае да упражни правото си да се разпорежи с изпълнението, съдебният изпълнител е длъжен да се съобрази с това, независимо от това какво е становището на присъединения вискател и независимо от това дали вземането на останалите присъединени по право или с молба вискатели, е погасено чрез плащане или по друг начин.

Съгласно чл. 191 ал.2 ДОПК когато срещу имуществото на длъжника са започнали принудителни изпълнителни действия по реда на ГПК, държавата се смята винаги като присъединен вискател за дължимите и от длъжника публични вземания, размерът на които е бил съобщен на съдебния изпълнител до извършване на разпределението. За тази цел съдебният изпълнител изпраща съобщение на НАП и АДВ за всяко започнато от него изпълнение и за всяко разпределение. По силата на закона НАП и АДВ издават удостоверения, които съдържат информация за размера на публичните задължения на длъжника, за наложените върху имуществото му мерки за обезпечаването им, ако има такива, както и за имуществото срещу което е започнало принудителното изпълнение. В конкретния случай това е било посочено и е безспорно, че съдебният изпълнител е изпълнил задължението си по чл. 458 от ГПК.

Прекратяването на производството по отношение на вискателя по делото, не осуетява възможността държавните вземания да бъдат събрани по специалния ред, предвиден за това, още повече, че те са били обезпечени. Разпоредбата на чл. 433 от ГПК поставя едно единствено изискване, а то е вискателят писмено да е поискал прекратяване на производството. На практика в случая са налице двама вискатели, които са поискали прекратяването и поради това ДСИ е трябвало да изпълни задължението си и да прекрати производството ако са констатирани само задълженията към държавата.. Присъединяването на държавата е привилегия, въведена със закона, но тя не е в еднакво положение с присъединения вискател, разполагащ с изпълнителен лист за свое вземане срещу длъжника. На практика държавата е пасивен вискател, който се присъединява към вискателя, инициирал изпълнителното производство и се ползва от активността на първия. Ако той се откаже от извършването на действия, то държавата изчаква друг да предприеме съответно действие или да инициира друго изпълнително производство спрямо длъжника по

реда на ГПК. При това положение се поставя въпросът кога следва да бъде прекратена изпълнителното производства при хипотезата на чл.433 ал.1 т.8 от ГПК – след изтичането на двегодишния срок за бездействие от страна на първоначалния кредитор или след изтичането му и по отношение на държавата.

Държавата е активен вискател в производството по ДОПК и при хипотезите на чл.2 ал.2 ат ЗЧСИ. В случая обаче е налице производство пред ДСИ, за когото не е предвидена възможност да му бъде възложено събирането на публични вземания в производство със единствен вискател държавата. Освен това, в конкретния случай, е налице очевидна пасивност на присъединения вискател, което води до поставянето на длъжника в изключително неблагоприятно положение, което може да застраши финансовата му стабилност. Липсата на внимателен и подробен анализ на всички относими фактори в изпълнителния процес и липсата на гъвкавост при вземане на решения, водят до нарушаване на баланса между преследваната легитимна цел и използваните средства./ *Решение по делото ОАО Neftyanaya Kompaniya Yukos v. Russia (no. 14902/04/*

Ако законодателят е смятал за необходимо волеизявлението на вискателя за прекратяване да бъде поставено под условие, то той изрично би го уредил в процесуалния закон.

Ето защо следва да се приеме, че жалбата би се явяла основателна и би следвало да бъде уважена, като бъде указано на ДСИ да прекрати производството по изпълнителното дело, съгласно разпоредбата на чл. 433 ал.1 т. 2, ведно с всички законови последици от това, ако се касаеше само за констатираните задължения към държавата. Случаят обаче не е такъв защото са налице и непогасени задължения по изпълнението, поради което жалбата се явява неоснователна.

Ръководен от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частната жалба подадена от Р. П. П. и Г. А. П., чрез представител по пълномощие, против постановление от 14.06.2022 г. по и.д. № 898/2020 г. на ДСИ при Районен съд – Сливен, с което е отказано прекратяване на изпълнителното производство по отношение на длъжника Р. А. М. поради неизплатени публични държавни задължения в размер на 135.81 лв., както и държавна такса в размер на 6.00 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____